

ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

В сила от 25.07.2003 г.

Приет с ПМС № 153 от 14.07.2003 г.

Обн. ДВ. бр.66 от 25 Юли 2003г., изм. ДВ. бр.24 от 23 Март 2004г., изм. ДВ. бр.31 от 8 Април 2005г., изм. ДВ. бр.93 от 17 Ноември 2006г., изм. ДВ. бр.84 от 19 Октомври 2007г., изм. ДВ. бр.57 от 24 Юли 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.68 от 4 Септември 2012г., изм. ДВ. бр.89 от 11 Ноември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.34 от 28 Април 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.79 от 3 Октомври 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.37 от 7 Май 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 17 Ноември 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2021г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) С правилника се уреждат условията и редът за прилагане на мерките за закрила на детето, предоставяне на финансови помощи и контрол за спазване правата на детето.

Чл. 2. (1) Председателят на Държавната агенция за закрила на детето разработва всяка година проект на Национална програма за закрила на детето, която съвместно с министъра на труда и социалната политика предлага на Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Председателят на Държавната агенция за закрила на детето изготвя ежегоден доклад за изпълнение на Националната програма за закрила на детето, който се внася в Министерския съвет от министъра на труда и социалната политика.

Чл. 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Общинският съвет приема всяка година по предложение на дирекция "Социално подпомагане" изготвената от комисията по чл. 20а от Закона за закрила на детето общинска програма за закрила на детето съобразно потребностите на децата и техните семейства в общината.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.)

(3) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Общинската програма за закрила на детето по ал. 1 се приема до април на съответната година.

Глава втора.

ОРГАНИ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

Чл. 4. (1) При осъществяване на своите функции и правомощия органите за закрила на детето се ръководят от висшите интереси на детето във всички свои действия, отнасящи се до децата и техните семейства.

(2) Органите за закрила на детето са длъжни да осигурят на детето закрила и грижи, каквито са необходими за неговото благосъстояние, като предприемат своевременно всички необходими законодателни и административни мерки.

Чл. 5. (1) Органите за закрила на детето по чл. 6 от Закона за закрила на детето работят в координация, съдействие и сътрудничество при осъществяване на дейностите по закрила на детето.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Председателят на Държавната агенция за закрила на детето и органите за закрила по чл. 6, т. 3 от Закона за закрила на детето разработват координационни механизми в областта на държавната политика за закрила на детето съобразно своята компетентност относно координиране на действията им и формулиране на общи цели и правила на работа.

(3) (Нова - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Председателят на Държавната агенция за закрила на детето мониторира прилагането на координационните механизми по ал. 2 чрез събиране и обработване на информация от отговорните за изпълнението им институции.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Органите по ал. 1 си съдействат, като предприемат съгласувани действия при работата си по конкретни случаи за закрила на децата и техните семейства.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Комисията за детето е консултативен орган към всяка община.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Комисията по ал. 1:

1. разработва общинската програма за закрила на детето съобразно потребностите на децата и техните семейства в съответната община;

2. осъществява сътрудничество, координация и подпомага обмена на информация между компетентните органи и юридическите лица при осъществяване на дейностите по закрилата на детето на общинско ниво;

3. осъществява други дейности, възложени с нормативен акт.

Чл. 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Комисията за детето се състои от 9 до 15 членове. Председател на комисията е кметът на общината

или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Съставът на комисията се определя със заповед на кмета на общината.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) За участие в заседанията на комисията могат да бъдат поканени и лица с обществен авторитет, учени, както и представители на медиите в общината.

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Комисията за детето провежда редовни заседания най-малко веднъж на два месеца по предварително установен дневен ред.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Всяка комисия за детето изработва и приема правила за реда и организацията на своята работа.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Материално-техническото и финансовото осигуряване на работата на комисията се осъществява от общинската администрация.

Глава трета.

РЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Закрила на дете се предоставя след оценка на постъпил сигнал в дирекция "Социално подпомагане".

(2) Сигналът може да бъде подаден от самото дете, родителите, физически лица, държавни органи или други юридически лица.

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Сигналът може да постъпи в дирекция "Социално подпомагане" писмено, устно или чрез активно набиране на информация от социалните работници в дирекцията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Писмено постъпилият сигнал се завежда в дневник за регистриране на сигнали в интегрираната информационна система на Агенцията за социално подпомагане.

(3) Устно постъпилият сигнал се описва във формуляр съгласно приложение № 2, след което се завежда в дневника по ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Активно набиране на информация се осъществява чрез проучване състоянието на децата и семействата в общината.

(5) Анонимни сигнали не се разглеждат, освен в случаите, отнасящи се до насилие над дете, или по преценка на директора на дирекция "Социално подпомагане".

(6) (Нова - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) По реда и в сроковете по Административнопроцесуалния кодекс подателят се уведомява за предприетите действия по сигнала при спазване на изискванията за защита на личните данни.

Чл. 11. Сигнал по въпрос, който се отнася до дейността на друга институция, се изпраща към нея по компетентност.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) При постъпване на сигнал в органите за закрила на детето по чл. 6 и 6а от Закона за закрила на детето за нарушаване правата на дете сигналът се изпраща незабавно в дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес на детето.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 37 от 2019 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Директорът на дирекция "Социално подпомагане" съвместно с началника на регионалното управление по образованието и директора на регионална здравна инспекция предоставят писмено информация на всички държавни, общински и частни училища, детски градини и ясли, центрове за подкрепа за личностно развитие, социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа, лечебни заведения и общопрактикуващи лекари за телефон и адрес за уведомяване съгласно чл. 7 от Закона за закрила на детето.

Чл. 14. (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Социалният работник извършва проучване и оценка на сигнала, като събира необходимата информация от семейството, детето, училището, детската ясла и градина, роднини, близки, съседни, друга дирекция "Социално подпомагане", личен лекар и от други източници при необходимост.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Социалният работник в дирекция "Социално подпомагане" след извършване на проучване и оценка на сигнала и при установяване на риск за детето открива случай.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Срокът за събиране на първоначална информация и оценяване по сигнала е 10 дни от получаването му в дирекция "Социално подпомагане", за което се изготвя доклад от социалния работник съгласно приложение № 1, с изключение на случаите по чл. 36г, ал. 1 от Закона за закрила на детето, когато оценка на сигнала се извършва до изтичането на 24 часа от неговото получаване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Срокът за оценяване по случая е 4 седмици от получаването на сигнала в дирекция "Социално подпомагане".

(3) (Отм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.)

(4) (Нова - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Оценката на случая по

ал. 2 включва оценяване на потребностите на детето, на родителския потенциал, на риска/рисковете за детето, както и на наличните ресурси за справяне. Въз основа на направената оценка социалният работник изготвя доклад по образец съгласно приложение № 1а.

Чл. 16а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2019 г., доп. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Въз основа на направената оценка на случая социалният работник изготвя план за действие по образец съгласно приложение № 2а, който включва дългосрочна цел и краткосрочни цели, дейности за тяхното постигане и мерки за закрила.

(2) (Нова - ДВ, бр. 37 от 2019 г.) В случаите, когато планът за действие е за осъществяване на мерки по наредбата по чл. 5, ал. 2 от Закона за закрила на детето, в него задължително се включват конкретни мерки за закрила в семейна среда в зависимост от възможностите на семейството и потребностите на детето, както и конкретни дейности за подкрепа на семейството.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 37 от 2019 г., доп. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Планът за действие се съгласува с родителите на детето, с настойника, с попечителя или с лицето, полагащо грижи за детето, както и със самото дете в съответствие с възрастта и степента му на развитие, ако това не противоречи на интересите на детето и не нарушава правата му.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 37 от 2019 г., доп. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Социалният работник организира периодично срещи за преглед и актуализиране на оценката и изпълнението на плана за действие с всички заинтересувани страни.

(5) (Предишна ал. 4, доп. - ДВ, бр. 37 от 2019 г.) Срещите по ал. 3 се провеждат периодично в зависимост от развитието на случая, но най-малко на 6 месеца, а в случаите по ал. 2 - най-малко веднъж на 3 месеца.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Социалният работник открива досие на детето, в което се прилагат събраните по случая информация, документи и формуляри съгласно приложение № 3.

Чл. 18. (1) Целта на мерките за закрила в семейна среда е да бъдат подпомогнати детето и семейството в зависимост от възможностите за отглеждане и възпитание на детето.

(2) Мерките, предвидени в чл. 23 от Закона за закрила на детето, се прилагат съгласно изготвения план за действие.

(3) Мерките за закрила на детето могат да се осъществяват и чрез социални услуги.

(4) При отказ за сътрудничество от страна на родител, настойник или

попечител или на лицето, което полага грижи за детето, по предложение на социалния работник, водещ случая, директорът на дирекция "Социално подпомагане" издава задължително предписание.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Задължителното предписание по ал. 4 се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Дирекция "Социално подпомагане" предоставя на детето, родителите, настойниците и попечителите или на лицата, полагащи грижи за детето:

1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) информация и консултация по чл. 74, ал. 2 от Закона за социалните услуги;

2. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) информация относно социалните услуги, които имат право да ползват съобразно потребностите на детето и изготвения план за действие, условията, сроковете и реда за тяхното ползване.

3. (отм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.)

(2) Родителите или лицата, полагащи грижи за детето, както и децата се насърчават за активно участие в избора на социалните услуги.

(3) При определяне на необходимостта от ползване на социални услуги първостепенно значение имат висшите интереси на детето.

Чл. 20. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) При постигане на съгласие за предоставяне на социални услуги и избор на доставчика на социалната услуга между дирекция "Социално подпомагане" и родителите на детето или настойниците и попечителите те подават писмено заявление до директора на дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето.

(2) Дирекция "Социално подпомагане" дава направление съгласно приложение № 4 до доставчика на социалната услуга.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.)

(4) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) В случаите, при които:

1. (доп. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) не може да се постигне контакт или няма заявено желание от страна на родителите, попечителите, настойниците или лицата, които полагат грижи за детето, ползването на социални услуги се извършва въз основа на заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или съдебно решение;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) се предоставя закрила на деца, пострадали от насилие или жертви на трафик, директорът на дирекция "Социално подпомагане" издава заповед за настаняване в социална услуга за резидентна грижа за деца, пострадали от насилие или жертва на трафик, и/или ползване на други форми на социални услуги и издава задължително предписание на

родителите с оглед защита на правата на децата;

3. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) се ползва заместваща грижа по чл. 92 от Закона за социалните услуги от семейства на роднини или близки и приемни семейства, дирекция "Социално подпомагане" дава направление след изричното определяне на възможност за ползване на тази грижа в административната заповед и/или в съдебното решение за настаняване на детето извън семейството;

4. (нова - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) се изготвят становища и се оказва подкрепа и съдействие по чл. 138а, ал. 1 и 2 от Семейния кодекс, дирекция "Социално подпомагане" дава направление до избран от родителите доставчик на социална услуга, финансирана от държавния бюджет.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) (1) При наличие на някое от условията по чл. 58 от Правилника за прилагане на Закона за социалните услуги семействата на роднини или близки и приемните семейства, в които са настанени деца по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето, могат да заявят желание за ползване на заместваща грижа в дирекция "Социално подпомагане" по настоящия им адрес.

(2) Заявяването по ал. 1 може да бъде направено устно - на място, или по телефон, или писмено, включително по електронен път.

(3) Когато възможност за ползване на заместваща грижа е определена в административната заповед и/или в съдебното решение за настаняване на детето извън семейството, в срок до 20 дни от заявяването водещият случая на детето социален работник изготвя оценка и съвместно с полагащия грижата за детето актуализира плана за действие по чл. 16а, ал. 1 в случай на осигуряване на заместваща грижа.

(4) В актуализирания план по чл. 16а, ал. 1 се включва:

1. график за ползване на заместващата грижа в рамките на периода, за който ще се осигури;

2. начин за ползване на заместващата грижа (целодневно, включително няколко поредни дни, нощна грижа, съботно-неделно, денонощно, включително няколко поредни денонощия, почасово);

3. срок за ползване на заместващата грижа;

4. целите и резултатите, които трябва да се постигнат за удовлетворяване на потребностите на детето.

(5) За децата с трайни увреждания, включително с нужда от постоянно медицинско наблюдение и медицинска грижа, настанени в семействата по чл. 26 от Закона за закрила на детето, дейностите по осигуряване на заместваща грижа се съгласуват и с личния лекар на детето и/или с друг подходящ медицински специалист.

(6) При спешни случаи поради инцидентно възникнала кризисна ситуация в семейството на роднини или близки или в приемното семейство ползването на заместваща грижа за детето се осигурява в рамките на деня, в който е заявено

желанието за ползването ѝ.

(7) Директорът на дирекция "Социално подпомагане" издава направление за ползване на социалната услуга, чрез която се осигурява заместваща грижа, в което се посочват място и срок за нейното предоставяне.

(8) В случай че съгласно оценката по ал. 3 заместващата грижа следва да се осигури от приемно семейство, се прилага Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях.

Чл. 21а. (Нов - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) (1) При наличие на някое от условията по чл. 58 от Правилника за прилагане на Закона за социалните услуги родител, настойник или попечител, който отглежда дете с трайно увреждане, може да заяви желание за ползване на заместваща грижа, която се осигурява от приемно семейство, чрез подаване на писмено заявление до дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес на детето.

(2) В случаите по ал. 1 заместващата грижа се осигурява по реда на Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях.

Чл. 22. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) В 10-дневен срок, считано от датата на прекратяване предоставянето на краткосрочна социална услуга, доставчикът на социални услуги представя в дирекция "Социално подпомагане" писмен доклад за резултата, с оглед на което се актуализира планът за действие по чл. 16а.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) При предоставяне на средносрочна или дългосрочна социална услуга писмен доклад се представя и периодично, но не по-рядко от 3 месеца.

Чл. 23. (1) (Предишен текст на чл. 23 - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Настаняването на детето извън семейството се налага като мярка за закрила след изчерпване на всички възможности за закрила в семейството, освен в случаите, когато се налага спешното му извеждане.

(2) (Нова - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Потребностите на детето задължително се оценяват преди настаняването му извън семейството. Оценката на потребностите се актуализира периодично.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) При предприемане на настаняване на детето извън семейството се проучва възможността за настаняване в семейство на роднини или близки.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Дирекция "Социално подпомагане" подготвя

становище за годността на близките или роднините да отглеждат детето.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Семейството на роднините или близките на детето дава съгласието си по чл. 27, ал. 3 или несъгласието си по чл. 27, ал. 4 от Закона за закрила на детето с писмена декларация до директора на дирекция "Социално подпомагане", съгласно приложение № 5а.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Дирекция "Социално подпомагане" и доставчиците на социални услуги организират самостоятелно и/или съвместно консултации и обучение на кандидатите за осиновители и на осиновителите.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Дирекция "Социално подпомагане" осигурява наблюдение за проследяване на адаптацията и развитието на детето в следосиновителния период в срок две години от датата на осиновяването. Наблюдението се извършва върху отглеждането на детето и спазването на неговите права и законни интереси.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Първото посещение се осъществява не по-късно от една седмица след постъпване на информация в дирекция "Социално подпомагане", че детето е осиновено.

(3) Посещенията се осъществяват не по-малко от четири пъти.

(4) За всяко посещение се изготвя доклад.

(5) (Нова - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) За наблюдението по ал. 1 до 31 декември на съответната година се изготвят годишни доклади от дирекция "Социално подпомагане", които се предоставят на регионалната дирекция за социално подпомагане.

Чл. 27. Детето се настанява в приемно семейство с решение на съда или със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" като мярка за закрила съобразно изготвения план за действие.

Чл. 28. (1) (Предишен текст на чл. 28, изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Настаняването на детето в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа се предприема като крайна мярка за закрила след изчерпване на възможностите за отглеждане от роднини или близки, осиновяване и при липса на подходящо приемно семейство, освен в случаите на спешно настаняване.

(2) (Нова - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Доставчикът на услугата по ал. 1 прави оценка на потребностите на детето, въз основа на която разработва план за грижи. Оценката на потребностите се изпраща на дирекция "Социално

подпомагане" по настоящ адрес на детето.

(3) (Нова - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Планът за грижи се разработва в съответствие с плана за действие, изготвен от дирекция "Социално подпомагане", като при съставянето му активно се проучват и се вземат предвид индивидуалните потребности и желания на детето.

(4) (Нова - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Оценката на потребностите по ал. 1 и планът за грижи по ал. 2 се актуализират периодично - най-малко веднъж на 6 месеца, като всяка промяна се обсъжда и одобрява от всички заинтересувани страни.

Чл. 29. (1) При осъществяване на текущата практическа дейност по закрила на детето социалният работник информира по подходящ начин родителите и детето за правата и задълженията им.

(2) Органите на изпълнителната власт при осъществяване на държавната политика за закрила на детето според своите правомощия разработват програма за информиране на децата и родителите относно техните права и задължения.

(3) Председателят на Държавната агенция за закрила на детето координира действията на органите на изпълнителната власт при изпълнение на задълженията им по ал. 2.

Чл. 30. (1) При осъществяване на държавната политика органите на изпълнителната власт според своите правомощия предприемат превантивни мерки за сигурност и защита на детето с цел да се предотврати попадането на детето в риск.

(2) Председателят на Държавната агенция за закрила на детето координира действията на органите на изпълнителната власт при изпълнение на задълженията им по ал. 1.

Чл. 31. (Доп. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Дирекция "Социално подпомагане" осигурява правна помощ на детето и родителите, настойниците, попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, като дава съвети и консултации по въпроси, свързани с правата на детето.

Чл. 32. (Отм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.)

Чл. 33. (1) Спешното настаняване извън семейството се предприема в случаите, когато има опасност за здравето и живота на детето.

(2) Настаняването се извършва незабавно след получаването на сигнала със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане".

(3) При спешно настаняване извън семейството проучването започва незабавно и се извършва в срок до 10 дни от издаване на заповедта.

(4) При необходимост от промяна на мярката за закрила или прекратяване на настаняването директорът на дирекция "Социално подпомагане" издава нова заповед.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Дирекция "Социално подпомагане" прави искане пред съда за налагане на мерките по заповедите по ал. 2 и 4 след приключване на проучването в едномесечен срок от издаването им.

Глава четвърта.

ЛИЦЕНЗИРАНЕ НА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА (В СИЛА ОТ 01.01.2004 Г., ОТМ. - ДВ, БР. 89 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 11.11.2016 Г.)

Глава четвърта.

ЛИЦЕНЗИРАНЕ НА ДОСТАВЧИЦИТЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА (В СИЛА ОТ 01.01.2004 Г.)

Чл. 34. (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 35. (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 36. (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 37. (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 38. (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 39. (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 41. (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 42а. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 84 от 2007 г., в сила от 19.10.2007 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 44. (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Глава пета.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОМОЩИ

Чл. 46. (1) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) За подкрепа на детето и семейството може да се отпуска финансова помощ.

(2) Помощта по ал. 1 е предназначена за превенция и реинтеграция, отглеждане на детето при близки и роднини и в приемни семейства.

(3) Финансовата помощ по ал. 1 е:

1. месечна;
2. еднократна.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) База за определяне на финансовата помощ е гарантираният минимален доход, който се определя от Министерския съвет на основание чл. 12, ал. 3 от Закона за социалното подпомагане.

Чл. 47. (1) (Предишен текст на чл. 47, изм. - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) Помощ за превенция, отглеждане на детето при близки и роднини или в приемно семейство се отпуска, при условие че:

1. лицето/семейството имат настоящ адрес, идентичен с този на детето, за което полагат грижи;
2. лицето е родител на детето или детето е настанено при него по реда на Закона за закрила на детето;
3. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) родителите или лицето, което полага грижи за детето, сътрудничат на дирекция "Социално подпомагане" за постигане на целите, определени в плана за действие.

(2) (Нова - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) Помощ за реинтеграция се отпуска, при условие че:

1. лицето е родител на детето;
2. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) родителят сътрудничи на дирекция "Социално подпомагане" за постигане на целите, определени в плана за действие.

Чл. 48. (1) За превенция на изоставянето и реинтеграция на детето в семейна среда, за отглеждане при близки и роднини и в приемни семейства може да се предоставя еднократна помощ до четири пъти в годината.

(2) Еднократна помощ е помощ, различна от месечната, и се отпуска, за да

посрещне определена нужда, възникнала извънредно и необвързана с издръжката на детето.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 01.01.2021 г.) Общият размер на еднократната помощ за годината е до 10-кратния размер на гарантирания минимален доход.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 01.01.2021 г.) Еднократната помощ по ал. 1 се предоставя в пари.

Чл. 49. (1) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) За деца, настанени за отглеждане при роднини и близки, Дирекция "Социално подпомагане" може да отпуска месечни помощи, ако средният месечен доход на всеки от съпрузите или на родителя/родителите, живеещи заедно, и на ненавършилите пълнолетие деца е по-нисък от 5-кратния размер на гарантирания минимален доход.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) Размерът на месечната помощ по ал. 1 се определя по предложение на социален работник от дирекция "Социално подпомагане" и се диференцира съобразно възрастта на детето:

1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 01.01.2021 г.) до 3 години - до 4-кратния размер на гарантирания минимален доход;

2. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 01.01.2021 г.) от 3 до 14 години - до 3,5-кратния размер на гарантирания минимален доход;

3. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) от 14 до навършване на пълнолетие на детето, а ако учи - до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст - до 4-кратния размер на гарантирания минимален доход.

(3) (Нова - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г., отм. - ДВ, бр. 98 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.)

Чл. 50. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) За деца, настанени за отглеждане в приемно семейство, се предоставят средства за отглеждане и възпитание на детето въз основа на административна заповед или съдебно решение за настаняване.

(2) (Нова - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Средствата по ал. 1 се предоставят от общината или дирекция "Социално подпомагане", с която приемното семейство е сключило договор по чл. 27, ал. 5 от Закона за закрила на детето.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., в сила от 08.04.2005 г., предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Средствата по ал. 1 са месечни и се диференцират съобразно възрастта на детето в размер:

1. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 01.01.2021 г.) до 3 години - 4-кратния

размер на гарантирания минимален доход;

2. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 01.01.2021 г.) от 3 до 14 години - 3,5-кратния размер на гарантирания минимален доход;

3. (изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) от 14 до навършване на пълнолетие на детето, а ако учи - до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст - 4-кратния размер на гарантирания минимален доход.

(4) (Нова - ДВ, бр. 98 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Когато договорът по чл. 27, ал. 5 от Закона за закрила на детето е сключен между община и приемно семейство, средствата по ал. 1, които предоставя общината, се осигуряват от държавния бюджет по споразумение между изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане и кмета на общината.

(5) (Нова - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 98 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) В случай че лицензиран доставчик на социални услуги по чл. 34а от Закона за закрила на детето предоставя средства по ал. 1, техните размери не могат да бъдат по-ниски от размерите, определени в ал. 3.

Чл. 51. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 01.01.2021 г.) За деца с увреждания, установени от компетентните здравни органи, към месечната помощ по чл. 49 или към средствата, предоставяни по чл. 50, се изплаща добавка в размер 120 на сто от гарантирания минимален доход независимо от дохода на семейството.

Чл. 52. (1) (Доп. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Помощите, които се изплащат от дирекция "Социално подпомагане", се отпускат въз основа на заявление-декларация съгласно приложение № 8, подадено от лицето/семейството, което полага грижи за детето, до директора на дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес на лицето и след представяне на лична карта или личен паспорт.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г.) Към заявлението-декларация се прилага документ за здравословното състояние на детето - само за деца с физически или психически увреждания.

(3) (Нова - ДВ, бр. 79 от 2017 г.) Дирекция "Социално подпомагане" извършва служебно проверка на данните от акта за раждане на детето и на предприетата мярка за закрила спрямо детето.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 79 от 2017 г.) При необходимост дирекция "Социално подпомагане" може да изисква и други документи.

Чл. 53. (Доп. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г.) В срок до 20 дни от подаване на заявлението-декларация по чл. 52 директорът на дирекция "Социално подпомагане" се произнася със заповед съгласно приложение

№ 9 за отпускане на помощта или с мотивиран отказ.

Чл. 54. (1) (Доп. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г.) Месечните помощи, които се изплащат от дирекция "Социално подпомагане", се отпускат от първо число на месеца на подаването на заявлението-декларация и се изплащат най-късно до края на месеца, следващ месеца, за който се отпуска помощта.

(2) Изплащането на помощите може да се извършва по касов и по безкасов път.

Чл. 54а. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Изразходването по предназначение на средствата, получени като месечна и/или еднократна помощ на децата, се наблюдава от социален работник, който за месечните помощи прилага доклад към досието на детето на всеки 6 месеца, а за еднократните помощи - при последващия преглед на плана за действие по конкретния случай.

Чл. 55. (1) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) Месечните помощи се прекратяват със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или на упълномощено от него длъжностно лице от първо число на месеца, следващ месеца, през който е отпаднало основанието за отпускането им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) Месечните помощи се изменят и спират със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или на упълномощено от него длъжностно лице от първо число на месеца, следващ месеца, през който е възникнало основанието за това.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) Месечните помощи се възобновяват със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или на упълномощено от него длъжностно лице.

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Дирекция "Социално подпомагане" води задължителна документация за отпуснатите помощи и предоставените средства. Срокът за съхраняване на документацията е 5 години считано от месеца на прекратяване отпускането на помощите или предоставянето на средствата.

Чл. 57. Недължимо изплатените помощи по Закона за закрила на детето, когато са получени недобросъвестно, подлежат на връщане със законната лихва. Те се събират по реда за събиране на държавните вземания.

Глава пета "а".**ДОГОВОР ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ НА ДЕТЕ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО ПРИЕМНО СЕМЕЙСТВО (НОВА - ДВ, БР. 93 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2007 Г., ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 68 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 04.09.2012 Г.)**

Чл. 57а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Договорът по чл. 31, ал. 4 от Закона за закрила на детето се сключва преди настаняването на дете в семейството.

(2) Договорът по ал. 1 задължително урежда:

1. предмета на договора;
2. правата и задълженията на страните;
3. размера на възнаграждението на приемното семейство и начина на плащане;
4. срока за изпълнение на договора;
5. отговорността при неизпълнение;
6. условията и реда за промяна и прекратяване на договора.

(3) В случаите, когато професионалното приемно семейство се състои от двама съпрузи, договорът по ал. 1 се сключва само с единия от тях.

Чл. 57б. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) За всяко дете, настанено в професионално приемно семейство, се сключва и договор по чл. 27, ал. 5 от Закона за закрила на детето.

Чл. 57в. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) Размерът на месечното възнаграждение на професионалното приемно семейство се определя в договора по чл. 31, ал. 4 от Закона за закрила на детето, като не може да бъде по-малък от:

1. (изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) при настаняване на едно дете – 150 на сто от минималната месечна работна заплата, установена за страната;
2. (изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) при настаняване на две деца - 160 на сто от минималната месечна работна заплата, установена за страната;
3. (изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) при настаняване на три или повече деца – 170 на сто от минималната месечна работна заплата, установена за страната.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г.) След прекратяване на настаняване на дете в професионално приемно семейство в периода, през който в семейството не е настанено друго дете, се заплаща месечно възнаграждение в размер на минималната месечна работна заплата, установена за страната.

(3) Периодът по ал. 2 не може да надвишава един месец за една календарна година.

(4) В случаите, когато детето е пребивавало в професионалното приемно семейство по-малко от един календарен месец, трудовото възнаграждение се определя пропорционално на броя на дните.

(5) (Нова - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Приеман родител, който предоставя заместваща грижа, получава възнаграждение съобразно броя на настанените деца и броя дни, за които са настанени при условията на заместваща грижа.

Чл. 57г. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г., отм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г., нов - ДВ, бр. 98 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Когато договорът по чл. 31, ал. 4 от Закона за закрила на детето е сключен между община и професионално приемно семейство, средствата по чл. 57в за изплащане на месечното възнаграждение на професионалното приемно семейство се осигуряват на общината от държавния бюджет по споразумение между изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане и кмета на общината.

Глава шеста.

КОНТРОЛ ПО ПРАВАТА НА ДЕТЕТО

Чл. 58. Председателят на Държавната агенция за закрила на детето осъществява:

1. (отм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.)
2. (доп. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) мониторинг и контрол чрез организиране на проверки за спазване правата на детето от всички държавни, общински и частни училища, детски градини и ясли, центрове за подкрепа за личностно развитие, лечебни заведения, дирекции "Социално подпомагане", доставчици на социални услуги за деца и от юридически лица с нестопанска цел, работещи в сферата за закрила на детето;
3. наблюдение и контрол на специализираните институции за отглеждане на деца относно спазването на правата на детето.

Чл. 59. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Контролът по чл. 58 се осъществява чрез:

1. периодични проверки по утвърден план от председателя на Държавната агенция за закрила на детето;
2. (доп. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) проверки при сигнал за нарушения на правата на детето.

Чл. 60. (1) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) При извършване на проверка служителят от Държавната агенция за закрила на детето се легитимира със служебна карта и представя заповед за проверка.

(2) Проверката се извършва в присъствието на ръководителя на проверявания обект, а когато това не се осигури, проверката се извършва самостоятелно.

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) При извършване на проверката служителите от Държавната агенция за закрила на детето имат право:

1. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) да посещават без ограничение посочените в чл. 17а, ал. 1, т. 14 от Закона за закрила на детето обекти;

2. да изискват обяснения и предоставяне на документи, справки и сведения;

3. да получават пряко от детето или от неговите родители или от лицата, които полагат грижи за него, необходимата информация;

4. (нова - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) на достъп до информационни системи с данни, свързани с предмета и обекта на проверка.

Чл. 62. (1) За изяснените факти и обстоятелства, имащи значение за случая, се съставя констативен протокол, в който се обсъждат обясненията и възраженията на заинтересуваните лица.

(2) Копие от протокола се изпраща на по-горестоящия орган или на органа на управление на проверяваното лице.

(3) При установяване на нарушения, които са от компетентността на други органи, служителите на Държавната агенция за закрила на детето ги уведомяват незабавно.

Чл. 63. (1) (Изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) При констатиране на нарушения председателят на Държавната агенция за закрила на детето или оправомощено от него длъжностно лице издават задължителни предписания за отстраняването им.

(2) Копие от задължителните предписания се изпраща на по-горестоящия орган или на органа на управление на проверяваното лице.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) След изтичането на срока за изпълнение на задължителните предписания ръководителят на проверявания обект незабавно информира писмено председателя на Държавната агенция за закрила на детето за предприетите мерки по изпълнението на задължителните предписания или за причините за тяхното неизпълнение.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) При неизпълнение на задължителните предписания служителите на Държавната агенция за закрила на детето незабавно уведомяват по-горестоящия орган или органа на управление на

проверяваното лице.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Председателят на Държавната агенция за закрила на детето може да предлага на ръководителите на проверяваното лице налагане на дисциплинарни наказания на лицата, нарушили служебните си задължения, с което са причинили нарушаване на правата на дете.

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Задължителното предписание по ал. 1 се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 64. Държавните органи и съответните длъжностни лица от проверяваните обекти са задължени да предоставят информация и да оказват съдействие на Държавната агенция за закрила на детето при извършване на проверките.

Глава седма.

НАЦИОНАЛНА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА (НОВА - ДВ, БР. 93 ОТ 2006 Г.)

Чл. 65. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Националната информационна система по чл. 17а, ал. 1, т. 9 от Закона за закрила на детето се структурира на три информационни нива - общинско, регионално и национално.

(2) Въвеждането на данните на общинско ниво се осъществява от дирекция "Социално подпомагане" на територията на обслужваните от дирекцията общини.

(3) Въвеждането на данните на регионално ниво се осъществява от регионалната дирекция за социално подпомагане.

Чл. 66. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) На национално ниво председателят на Държавната агенция за закрила на детето поддържа, ръководи и координира функционирането на Националната информационна система.

Чл. 67. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) Въвеждането и поддържането на данните в Националната информационна система се осъществява при спазване на следните правила:

1. всяка констатирана промяна в обстоятелствата, подлежащи на въвеждане в Националната информационна система, се отбелязва в 3-дневен срок от установяването ѝ;

2. допуснатите явни фактически грешки се поправят служебно;

3. отбелязването и заличаването се извършват по начин, който не засяга целостта на информацията за вписаните вече обстоятелства;

4. в случаите по т. 3 длъжностното лице задължително посочва основанията и

датата на извършеното действие.

Глава осма.

НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕФОННА ЛИНИЯ ЗА ДЕЦА (НОВА - ДВ, БР. 57 ОТ 2009 Г.)

Чл. 68. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Националната телефонна линия за информиране, консултиране и помощ на деца по чл. 17а, ал. 1, т. 17 от Закона за закрила на детето функционира чрез Център за обаждания с хармонизиран телефонен номер 116 111 при Държавната агенция за закрила на детето.

(2) Националната телефонна линия за деца с номер 116 111 е с национално покритие и е безплатна.

(3) Националната телефонна линия за деца с номер 116 111 допринася за ефективността на системата за закрила на детето чрез:

1. подкрепа на децата от цялата страна и разширяване на възможностите на децата за получаване на специализирана помощ чрез консултации, информация, психологическа подкрепа или кризисна интервенция;

2. (доп. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) улесняване на достъпа до информация за съществуващите услуги за подкрепа на деца и семейства и популяризиране на тяхното функциониране;

3. идентифициране на деца в риск и съдействие за предприемане на навременни мерки за закрила;

4. подобряване на координацията и взаимодействието между институциите и органите, имащи отношение към закрилата на децата и грижите за тях.

Чл. 69. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) (1) Функционирането на Центъра за обаждания по чл. 68, ал. 1 се осъществява от служители, които приемат повикванията и насочват сигналите за непосредствена заплаха за живота и здравето на дете към компетентните органи и информират и оказват помощ и подкрепа.

(2) Служителите на Центъра за обаждания по ал. 1 провеждат седмични и извънредни заседания за обсъждане на подадените сигнали за деца и оказаните консултации и помощ на обаждани се лица, на които присъстват представители на специализираната администрация при Държавната агенция за закрила на детето.

(3) На заседанията по ал. 2 служителите на Центъра за обаждания по ал. 1 представят постъпилите през Националната телефонна линия за деца 116 111 текущи сигнали по чл. 70 - 74.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) За заседанията по ал. 2 се съставят протоколи.

Чл. 70. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Служителите на центъра по чл. 69, ал. 1 при провеждането на разговор с обаждано се лице установяват:

1. дали е възможно дете да е в риск или да бъде поставено в риск по смисъла на § 1, т. 11 от Закона за закрила на детето;
2. по възможност имената на засегнатото дете и неговото местонахождение, ако обажданият се сам ги посочи.

Чл. 71. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) (1) Когато служител на центъра по чл. 69, ал. 1 събере информация по чл. 70, ал. 1, че е възможно дете да е в риск, той:

1. сигнализира незабавно съответната дирекция "Социално подпомагане" за извършване на проучване и оценка на сигнала, като изпраща цялата налична информация от проведения разговор с обаждания се;

2. незабавно докладва писмено на прекия си ръководител за случая, но не по-късно от 1 работен ден от получаване на сигнала.

(2) Ръководителят на служителя от центъра по чл. 69, ал. 1, приел обаждането, представя незабавно, но не по-късно от 1 работен ден от съставянето му, доклада на председателя на Държавната агенция за закрила на детето.

(3) Дирекция "Социално подпомагане" уведомява председателя на Държавната агенция за закрила на детето за резултатите от проверката по сигнала.

Чл. 72. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) Когато служител на центъра по чл. 69, ал. 1 установи, че е възможно дете да е в риск или да бъде поставено в риск по смисъла на § 1, т. 11 от Закона за закрила на детето, но не може да установи имената и местонахождението на детето чрез доброволното им посочване от обаждания се, той изготвя писмен доклад до прекия си ръководител незабавно, но не по-късно от 2 работни дни от получаването на сигнала.

Чл. 73. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) (1) Когато служител на центъра по чл. 69, ал. 1 при събирането на информация по чл. 70 установи, че има непосредствена опасност за живота или здравето на дете, незабавно осъществява връзка със службите за спешно реагиране, като пренасочва обажданията към телефон 112.

(2) В случаите по ал. 1 служителът на центъра по чл. 69, ал. 1 по възможност не прекъсва телефонната връзка с обаждания се с оглед допълнителна информация или оказване на подкрепа по чл. 74.

(3) В случаите по ал. 1 не е необходимо да бъде събирана информация за имената на засегнатото дете и неговото местонахождение.

(4) Компетентните органи, оказали съдействие и работили по сигнал за

непосредствена заплаха за здравето или живота на дете, подаден от центъра по чл. 69, ал. 1 към телефон 112, са длъжни незабавно да изпратят официална информация за детето, включително и за актуалното му местонахождение, на съответната Дирекция "Социално подпомагане" и на председателя на Държавната агенция за закрила на детето.

(5) Дирекция "Социално подпомагане" уведомява председателя на Държавната агенция за закрила на детето за резултатите от проверката по сигнала.

Чл. 74. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.) (1) Извън случаите по чл. 71 - 73 служителите на центъра по чл. 69, ал. 1 предоставят и консултации и информация за правата на децата на обаждащото се лице.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Служителите на Държавната агенция за закрила на детето, отговарящи за мониторинга на работата на центъра по чл. 69, ал. 1 при Националната телефонна линия за деца 116 111, изготвят месечни и тримесечни анализи и обобщен годишен анализ за повикванията, консултациите и оказаната психологическа помощ от служителите на Центъра по конкретни случаи с деца, които представят на председателя на Държавната агенция за закрила на детето.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на правилника:

1. "Насилие" над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.

2. "Физическо насилие" е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание без разстройство на здравето.

3. "Психическо насилие" са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда.

4. "Сексуално насилие" е използването на дете за сексуално задоволяване.

5. "Пренебрегване" е неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.

6. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г.) "Сигнал" е постъпила в Дирекция "Социално

подпомагане" информация за дете в риск или за нарушаване правата на дете.

7. (изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) "Лица, които полагат грижи за детето" са роднини и близки, приемно семейство или ръководител на социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, при които детето е настанено по реда на Закона за закрила на детето.

8. "Досие" е съвкупност от всички документи, данни, подадени декларации, протоколи, планове, кореспонденция и документи (доклади) по извършени действия за прилагане на мерките по закрила на детето, даващи информация по случая за всяко дете в риск.

9. (нова - ДВ, бр. 93 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.)

10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) "Доходи" за отпускане на финансова помощ по реда на този правилник са всички приходи, произхождащи от:

- а) трудова дейност;
- б) дейности в областта на селското, горското и водното стопанство;
- в) продажба и/или замяна на движимо или недвижимо имущество;
- г) продажба на акции, дялове и други участия в търговски дружества и други форми на съвместна дейност;
- д) наем, рента и аренда;
- е) авторски и лицензионни възнаграждения;
- ж) дивиденди и доходи от дялово участие;
- з) премии и награди от спортни състезания;
- и) обезщетения и помощи;
- к) пенсии;
- л) стипендии;
- м) (изм. - ДВ, бр. 34 от 2017 г.) месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, по чл. 7 от Закона за семейни помощи за деца;
- н) (доп. - ДВ, бр. 34 от 2017 г.) месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година по чл. 8 от Закона за семейните помощи за деца;
- о) присъдени издръжки;
- п) други.

11. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) Не се считат за доходи при определяне размера на финансовата помощ:

- а) помощите, отпуснати по реда на правилника;
- б) (изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2017 г.) месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца;
- в) (зал., предишна б. "г" - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) добавката за чужда помощ на инвалидите с намалена работоспособност над 90 на сто с определена чужда помощ;
- г) (предишна б. "д" - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) еднократната помощ при раждане по чл. 6 от Закона за семейните помощи за деца;

д) (предишна б. "е" - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) хуманитарните помощи;

е) (предишна б. "ж" - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) еднократните компенсации към пенсиите или извънредните пенсии;

ж) (предишна б. "з" - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) добавките към пенсията на ветераните, доброволците и пострадалите, взели участие в Отечествена война, и на пострадалите при изпълнение на мисиите във военни контингенти на Организацията на обединените нации;

з) (предишна б. "и" - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) допълнителната месечна компенсация към пенсиите на навършилите 75- или 80-годишна възраст;

и) (предишна б. "к" - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) помощите, определени с акт на Министерския съвет;

к) (предишна б. "л" - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) доходите, получени в резултат на обработване на земеделска земя от Държавния поземлен фонд и от общинския поземлен фонд за срок една година от предоставянето ѝ;

л) (предишна б. "м" - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) трудовото възнаграждение, получено през последния месец от участие в Националната програма "От социални помощи към осигуряване на заетост";

м) (предишна б. "н" - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) стипендиите, получени по Националната програма "От социални помощи към осигуряване на заетост";

н) (нова - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.) финансовата подкрепа по чл. 69 от Закона за хората с увреждания.

Заключителни разпоредби

§ 2. Правилникът се приема на основание § 33 от Заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето (ДВ, бр. 36 от 2003 г.).

§ 3. Правилникът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на глава четвърта, която влиза в сила от 1 януари 2004 г.

§ 4. Изпълнението на правилника се възлага на министъра на труда и социалната политика и на председателя на Държавната агенция за закрила на детето.

Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 52 ОТ 29 МАРТ 2005 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

(ОБН. - ДВ, БР. 31 ОТ 2005 Г.)

§ 4. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 1, т. 1, който влиза в сила от 1 юни 2005 г.

Допълнителни разпоредби

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 300 ОТ 6 НОЕМВРИ 2006 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО, ПРИЕТ С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 153 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2003 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 93 ОТ 2006 Г.)

§ 32. Навсякъде в правилника думите "лицензия", "лицензията" и "лицензиите" се заменят съответно с "лиценз", "лицензът" и "лицензи".

§ 33. Навсякъде в правилника думите "отдел "Закрила на детето" в дирекция "Социално подпомагане" и "отдел "Закрила на детето" се заменят съответно с "дирекция "Социално подпомагане".

.....

§ 35. Параграф 18, т. 1, т. 2, буква "а" и т. 3 влизат в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, а § 25 влиза в сила от 1 януари 2007 г.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 246 ОТ 10 ОКТОМВРИ 2007 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА УСТРОЙСТВЕН ПРАВИЛНИК НА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ "АРХИВИ", ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ТАРИФА ЗА ТАКСИТЕ, КОИТО СЕ СЪБИРАТ ОТ ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ "АРХИВИ", И ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ ЦЕНИ НА УСЛУГИТЕ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ "АРХИВИ"

(ОБН. - ДВ, БР. 84 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 19.10.2007 Г.)

§ 23. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 174 ОТ 10 ЮЛИ 2009 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

(ОБН. - ДВ, БР. 57 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 24.07.2009 Г.)

§ 30. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 197 ОТ 28 АВГУСТ 2012 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ,
ПОДБОР И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ПРИЕМНИ СЕМЕЙСТВА И НАСТАНЯВАНЕ НА
ДЕЦА В ТЯХ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 314 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ
2006 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 68 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 04.09.2012 Г.)

§ 30. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 288 ОТ 4 НОЕМВРИ 2016 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА СОЦИАЛНО
ПОДПОМАГАНЕ, ПРИЕТ С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 243 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
ОТ 1998 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 89 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 11.11.2016 Г.)

§ 42. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на разпоредбите на § 1, § 8, т. 2 и 3, § 10, 11, § 12, т. 1 и 2, § 13, 30, 31, 32, 33, 34 и 36, които влизат в сила от 1 януари 2017 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 306 ОТ 9 НОЕМВРИ 2020 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА
ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 17.11.2020 Г.)

§ 4. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 2, който влиза в сила от 1 януари 2021 г.

Заключителни разпоредби

**КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 419 ОТ 31 ДЕКЕМВРИ 2020 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАКРИЛА НА
ДЕТЕТО, ПРИЕТ С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 153 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2003 Г.**

(ОБН. - ДВ, БР. 2 ОТ 2021 Г., В СИЛА ОТ 08.01.2021 Г.)

§ 38. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 18, 19, 20 и 21, които влизат в сила от 1 януари 2021 г.

Приложение № 1 към чл. 16, ал. 1

(Предишно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.)

ДО ДИРЕКТОРА

НА ДИРЕКЦИЯ

"СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ"

.....

ДОКЛАД

За оценка на постъпил сигнал с вх. № .../..... 20 .....г.

Изготвен от .....

.....

На длъжност .....

.....

В отдел "Закрила на детето" към дирекция "Социално подпомагане" .....

1. От кого и каква информация е набрана за проучване на изложените в сигнала обстоятелства.
2. Данни, предоставени от родител/родители и/или лица, полагащи грижи за детето, разширен семеен кръг и от самото дете в зависимост от възрастта и степента му на развитие.
3. Семеен и социален кръг на детето.
4. Други деца в семейството и тяхното положение (идентифицирани рискове).

5. Специални/специфични потребности на членовете на семейството/домакинството.
6. Жилищни условия, доходи, включително социално подпомагане, на семейството/домакинството, лично пространство за детето.
7. Възможности за подкрепа и наличие на ресурси в семейството/домакинството и в общността.
8. Данни, предоставени от други лица и институции в хода на проучването.
9. Друга информация, имаща отношение към изложените в сигнала обстоятелства.
10. Анализ на постъпилата информация и становище относно наличие на рискове за детето или предпоставки за нарушаване на неговите права, установени в хода на проучването, включително извън обстоятелствата, описани в сигнала.
11. Предложение за продължаване/прекратяване на работата по сигнала и необходимост от предприемане на мярка за закрила - по чл. 23 или 26 от Закона за закрила на детето, за детето/децата в семейството.

Изготвил: .....

(подпис, име, фамилия, длъжност)

Дата .....

Съгласувал: .....

Началник на ОЗД: .....

(име и фамилия, подпис)

Приложение № 1а към чл. 16, ал. 4

(Ново - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.)

**ДО ДИРЕКТОРА
НА ДИРЕКЦИЯ
"СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ"**

.....

ДОКЛАД

ЗА ОЦЕНКА НА СЛУЧАЙ И ПРЕДПРИЕМАНЕ НА МЯРКА ЗА ЗАКРИЛА СПРЯМО ДЕТЕ

I. ОБЩИ ДАННИ ЗА ДЕТЕТО

Име на детето¹:

ЕГН:

Лична карта № (за деца над 14-годишна възраст):

Дата и място на издаване:

Майчин език (български, турски, ромски - диалект, друг):

Религия (православие, ислям, католицизъм, друга, няма);

Детето е включено в регистъра за: .....

Дата на изготвяне на социалния доклад:

Дата на регистриране на случая в отдел "Закрила на детето":

Име и служебен телефон на водещия случая социален работник:

II. ПОТРЕБНОСТИ НА ДЕТЕТО, СВЪРЗАНИ С РАЗВИТИЕТО МУ

1. Основни битови потребности:

В този раздел се описва задоволяването на нуждите на детето, свързани с хранене, лични дрехи - според пола и сезона, осигурен кът на детето и място за спане.

2. Здравеопазване:

2.1. Личен лекар на детето.

2.2. Минали, настоящи и хронични заболявания и последици от тях:

- Физическо състояние;
- Психоемоционално състояние;
- Психическо състояние.

2.3. Вид и степен на увреждане на деца до 16-годишна възраст, наличие на експертно решение (ЕР) на ТЕЛК².

2.4. Направени ваксинации според възрастта на детето, профилактика, здравна и сексуална култура³.

2.5. Здравословно хранене, лична и женска хигиена, стоматологично здраве, режим на живот.

2.6. Рискове за здравето на детето.

3. Образование:

3.1. Учебно/детско заведение, което посещава детето.

3.2. Посещава ли редовно училище/детско заведение.

3.3. Осигурени ли са необходимите учебници и учебни помагала.

3.4. Специфични образователни потребности на детето.

3.5. Мотивация на детето да посещава училище.

3.6.

Проблеми в училище; подкрепяща среда за справяне с училищни проблеми.

3.7. Образ в училище, външен вид, доминиращи нагласи за приемане или отхвърляне, популярност в своята група, успехи, правила за поведение.

4. Емоционално и поведенческо развитие:

4.1. Съответствие между календарна и психическа възраст, навици, образ за себе си (негативен или позитивен).

4.2. Значими възрастни за детето и отношения на привързаност.

4.3. Авторитет за детето, страхове, загуби и травми, успехи.

4.4. Нагласи на детето, готовност за споделяне със значими възрастни.

4.5. Отношение към правилата, наказанията, чуждото страдание, любов и ревност, агресия и девиантност.

4.6. Комуникативност, връзки с връстници.

4.7. Свободно време и запълването му: четене, музика, интернет, спорт, други.

5. Идентичност:

5.1. Описание на пола, семейна, родова, етническа, груповая, религиозна принадлежност.

5.2. Реакция при посегателства както върху детето, така и върху други членове на семейството.

6. Семейни и социални отношения:

6.1. Чувство за принадлежност към семейството.

6.2. Познаване на роднините и връзки с тях, отношения със съжителстващи лица.

6.3. Празници в семейството, грижа за уязвимите възрастни, роля в семейството, отношение към ценности, представи за добро и зло.

6.4. Защита на икономическите интереси на детето (ако е собственик и наследник).

6.5. Наличие на родителско отчуждаване.

III. КАПАЦИТЕТ НА РОДИТЕЛИТЕ

1. Основни грижи

Осъзнаване на ролята на родителите за задоволяване на потребностите на детето и отговорността за това, обезпечаване на подслон, храна, облекло, личен лекар, учебници, транспорт; годишен отпуск за здравна и емоционална профилактика.

2. Осигуряване на сигурност за детето

Осигуряване на адекватна закрила на детето от вредни фактори и опасности.

2.1. Осигуряване на защита от опасности в жилището - електричество, газ, остри предмети, домакински химикали, затворени шкафове, решетки на леглото и др.

2.2. Надзор от страна на възрастен, придружаване до детска градина, училище, здравно заведение и др.

2.3. Описание на грижата за живота на детето - недопустимост на насилие и negliжиране, здравна култура и профилактика в домашна обстановка, употреба на алкохол, цигари, наркотици и др.

3. Емоционална близост

3.1. Емоционална топлина - изразяване на чувства - радост, привързаност, удоволствие, създаване на емоционален комфорт, съвместни дейности и отговорности, какво обичат да правят заедно, празници, свободно време, настроения, други.

3.2. Взаимоотношения със значими възрастни.

4. Стимулиране

Подпомагане и насърчаване обучението на детето и интелектуалното му развитие чрез поощряване, когнитивно стимулиране и създаване на социални възможности за изява.

4.1. Стимулиране на когнитивното развитие и потенциал на детето.

4.2. Насърчаване и участие в игрите на детето.

4.3. Осигуряване на възможности за образование, стимулиране на детето за участие в образователния процес.

4.4. Оказване помощ на детето да се справя с трудностите.

5. Напътствия и ограничения

Основните родителски задължения са свързани с демонстриране и подпомагане на детето да усвои подходящо поведение и да постигне контрол върху емоциите и чувствата си във взаимодействията с другите. Оказване помощ на детето да регулира своите емоции и поведение.

5.1. Описание на съвместния живот в семейството, подпомагане поставянето на цели и начините за постигането им, поставяне на граници.

5.2. Налагане на правила, формиране на чувство за отговорност.

5.3. Умения за планиране, умения за планиране на разходи, личен бюджет, санкциониране при нарушаването на правилата.

5.4. Неизпълнение на задължения и отговорности.

5.5. Зачитане достойнството на детето при наказания, умения за изразяване на гняв и недоволство.

6. Стабилност

Възможност на родителите да осигурят подкрепяща семейна среда, за да може детето да изгради и поддържа отношения на привързаност, които да го подпомогнат в създаването на бъдещи отношения и трайни емоционални връзки.

6.1. Подкрепяща среда за детето - роднини и/или близки, които могат да окажат съдействие и подкрепа при отглеждането и възпитанието на детето.

6.2. Социални услуги в общността, подходящи за детето и неговото семейство.

6.3. Образователни и здравни услуги, подпомагащи развитието на детето.

6.4. Приятелски кръг, оказващ положително влияние и подпомагащ емоционалното развитие на детето.

IV. ФАКТОРИ НА СРЕДАТА И СЕМЕЙСТВОТО

1. История и взаимоотношения в семейството:

Предистория на семейната връзка и възникване на семейството, членове - брой (поименно), брачни, небрачни, от различни бракове, съжителстващи - история, конфликти, вземане на решения, отстояване на мнения, взаимна грижа, отговорност и привързаност; отношения между поколенията; индикации за насилие в семейството.

Информация за родителите

Име на майката:

ЕГН:

Омъжена ли е за бащата: да/не

Адрес на майката:

Постоянен адрес:

Настоящ или последен известен адрес:

Име на бащата:

ЕГН:

Постоянен адрес:

Настоящ или последен известен адрес:

Братя и сестри - имена и ЕГН:

Роднини (по права линия - баба и дядо по майчина и по бащина линия):

Други близки, които са от значение за случая:

2. Положителни страни на семейството, отрицателни страни в отношенията, претърпени загуби и кризи и начин на преодоляването им, други.

3. **Роднински кръг:** взаимоотношения, причини за липсата им, изолираност от роднински кръг, отношение на роднините към семейството и неговите проблеми.

4. **Жилище** - собственост, разположение, разходи, възможност за издръжка на семейството, разпределение на

помещения, грижа за вида му, оборудване, удобство и комфорт за детето, хигиена, съжителстване, съсобственост, възможност за други решения с оглед на проблемите на детето.

5. **Работа** - образователна степен на родителите, място на работа и длъжност, работно време - продължителност, с договор или без договор, отдалеченост на местоработата от дома, удовлетвореност; регистрация в бюро по труда; работа на няколко места и влияние на взаимоотношенията въщи.

6. **Доходи** - от работа, от помощи, от наеми или продажби, други .....; начин на разпределението им, умение за управление бюджета на семейството.

7. **Здравословно състояние** на членовете на семейството, увреждане, злоупотреба с алкохол, цигари, наркотици и други и отражението им върху развитието на семейството и децата, организация на семейния отпуск; профилактика.

8. **Социална интеграция на семейството** - участие в събития от общностен характер, принос за развитие на местната общност (особено в селата), общественополезни дейности; организация на културния живот на семейството и др.

V. ОЦЕНКА

I. ОСНОВНИ ПРОБЛЕМНИ ЗОНИ:

II. ОСНОВНИ НУЖДИ:

III. РЕСУРСИ/ПРОТЕКТИВНИ ФАКТОРИ:

IV. ОЦЕНКА НА РИСКОВЕ:

VI. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ⁴

В синтезиран вид се описват нуждите на детето и мерките, които следва да се предприемат с цел осигуряване правата на детето.

Например:

1. Консултиране и информиране на детето в съответствие със степента на неговото развитие - здравно, правно, участие в съдебни процедури, други.
2. Насочване на детето към подходящи форми за ангажиране на свободното му време.
3. Консултиране на родителите или лицата, на които е възложено изпълнението на родителски функции, по въпроси на социалното подпомагане и социалните услуги.
4. Осигуряване на педагогическа, психологическа и правна помощ на родителите или лицата, на които са възложени родителски функции, по проблеми, свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на децата.
5. Повишаване на родителския капацитет, умения за справяне с конфликти и кризи в отношенията.

6. Превенция на изоставянето, реинтеграция.

7. Услуги за задоволяване на потребностите на деца с увреждания.

8. Насочване към подходящи социални услуги в общността.

9. Съдействие на осиновителите при подготовката им за изпълнение на родителските им функции; работа за изграждане на привързаност.

10. Осигуряване на съдействие за подобряване на социално-битовите условия - отпускане на месечна или еднократна помощ, насочване към структури на общинската администрация, други.

11. Съдействие за устройване на подходяща работа на нуждаещи се деца, навършили 16-годишна възраст, при установените в трудовото законодателство условия.

Настоящият доклад е изготвен във връзка с .....

¹ Данни по акт за раждане или лична карта (за деца над 14 години).

² Към досието се съхранява копие от ЕР на ТЕЛК, протокол на ЛКК и други медицински документи.

³ Описание на данните от личната амбулаторна карта на детето.

⁴ Може да се посочи повече от една дейност.

Изготвил: .....

(подпис, име, фамилия, длъжност)

Дата .....

Съгласувал: .....

Началник на ОЗД: .....

(име и фамилия, подпис)

Приложение № 2 към чл. 10, ал. 3

(Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.)

ФОРМУЛЯР ЗА ПРИЕМАНЕ НА УСТЕН СИГНАЛ

Дата: .....

Име, презиме, фамилия на детето: .....

.....

Адрес: .....

Други известни данни за детето: .....

Данни за родителите (лицата, полагащи грижи за детето): .....

.....

(име, презиме, фамилия, адрес)

Повод за подаване на сигнала: .....

.....

Лице, подало сигнала: .....

(име, фамилия, адрес, познава ли детето)

.....

.....

Социален работник, приел информацията: .....

Дата: .....

Подпис:.....

Час: .....

Възложено на социален работник: .....

Срок за проверка: .....

Началник на отдел "Закрила на детето": .....

Дата: .....

Приложение № 2а към чл. 16а, ал. 1

(Ново - ДВ, бр. 37 от 2019 г., изм. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.)

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Дете: .....

Място на отглеждане: .....

Случай по: .....

Мярка за закрила: .....

Дългосрочна цел на работата по случая: .....

План за работа с детето

Краткосрочна цел 1:

Дейност	Ресурси (посочват се за дейностите, за които е уместно)	Отговорни лица за изпълнението	Срок/честота	Индикатори за изпълнение на дейността

Краткосрочна цел 2:

Дейност	Ресурси (посочват се	Отговорни лица за	Срок/честота	Индикатори за

	за дейностите, за които е уместно)	изпълнението		изпълнение на дейността

План за работа с родителите

Краткосрочна цел 1:

Дейност	Ресурси (посочват се за дей- ностите, за които е уместно)	Отговорни лица за изпълнението	Срок/честота	Индикатори за изпълнение на дейността

-

Краткосрочна цел 2:

Дейност	Ресурси (посочват се за дейностите, за които е	Отговорни лица за изпълнението	Срок/честота	Индикатори за изпълнение на дейността

	уместно)			

Предстоящ преглед: .....Г.

(дата)

Участници в обсъждането: .....

Изготвил:

Социален работник, водещ случая: .....

.....

(име и фамилия, подпис)

Съгласувал: .....

Началник на ОЗД: .....

.....

(име и фамилия, подпис)

Родител/настойник/попечител/други лица, полагащи грижи за детето:

.....
(име и фамилия, подпис)

Лица, отговорни за изпълнение на планираните дейности по плана:

.....
(име и фамилия, подпис)

Дете: .....

(описва се начинът, по който е запознато)

Причини за несъгласуване от заинтересованите страни:

.....
(описват се причините)

Дата: ..... г.

Приложение № 3 към чл. 17

(Предишно Приложение № 3 към чл. 15, ал. 2 - ДВ, бр. 93 от 2006 г.)

РАЗВИТИЕ НА СЛУЧАЯ

Вписват се всички важни събития, свързани със случая, и разрешаването им.

Име, презиме и фамилия на детето:

ЕГН:

Адрес:

ДАТА	СЪБИТИЕ

Подпис на социалния работник:

.....

Приложение № 4 към чл. 20, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 2 от 2021 г., в сила от 08.01.2021 г.)

ДИРЕКЦИЯ "СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ"

.....

НАПРАВЛЕНИЕ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Дирекция "Социално подпомагане" .....

Насочва детето.....

(име, фамилия, адрес, ЕГН)

и/или родителите (лицата, полагащи грижи) .....

(име, фамилия, адрес, ЕГН)

До .....

(наименование и адрес на общината или на лицензирания доставчик на социални услуги)

За предоставяне на социална услуга .....

(вид на услугата)

Краткосрочна, средносрочна и/или дългосрочна услуга: .....

Описание на случая: .....

.....

.....

Описание на потребностите, установени при оценката: .....

.....

.....

Моля в 10-дневен срок считано от датата на прекратяване предоставянето на краткосрочната социална услуга представете писмен доклад за резултата (при предоставяне на средносрочна или дългосрочна социална услуга предоставяйте писмен доклад и периодично, но не по-рядко от три месеца).

Дата: .....

Директор: .....

Приложение № 5 към чл. 25, ал. 1

(Отм. - ДВ, бр. 24 от 2004 г.)

Приложение № 5а към чл. 24, ал. 3

(Ново - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г.)

Декларация

за даване на съгласие/несъгласие

по чл. 24, ал. 3

I. Долуподписаният.....,

ЕГН....., дата на раждане.....,
 притежаващ л.к. №....., изд. на .....
 от.....,
 постоянен адрес .....

Декларирам:

1. Получих от ДСП разяснения за същността и последиците от допускане на настаняването по чл. 26, ал. 1 ЗЗД.

2. Декларирам, че доброволно се съгласявам, без заплахата и/или насилие, за настаняване в семейството ми на детето .....

ЕГН.....,
 дата на раждане .....
 място на раждане.....
 постоянен адрес .....

Декларирам, че не съм съгласен да бъде настанено в семейството ми детето.....
 .....

ЕГН.....,
 дата на раждане .....

място на раждане.....,

адрес .....

поради следните причини.....

.....

Към настоящия момент детето се отглежда в .....

3. Декларирам, че давам съгласието си, като разбирам, че поемам грижата и отговорността за отглеждането и възпитанието на детето.....

до промяна на мярката за закрила или до прекратяване на настаняването по законоустановения ред.

4. Декларирам, че даденото от мен съгласие/изразеното от мен несъгласие не е обвързано с материална облага.

Декларирам, че напълно разбирам по-горните изявления.

Дата: Декларатор: .....

Име: .....

II. Декларация на длъжностното лице от ДСП....., в чието присъствие е дадено съгласието/несъгласието.

Име: .....

Длъжност: .....

Аз, долуподписаният, удостоверявам, че съгласието/несъгласието е дадено в мое присъствие.

Подпис:

Приложение № 6 към чл. 34, ал. 3

(Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Приложение № 6а към чл. 39а, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Приложение № 7 към чл. 38, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 93 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 57 от 2009 г., в сила от 24.07.2009 г., отм. - ДВ, бр. 89 от 2016 г., в сила от 11.11.2016 г.)

Приложение № 8 към чл. 52, ал. 1

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 24 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г.)

Вх. № ..... / .....

ДО

ДИРЕКТОРА

НА ДИРЕКЦИЯ

"СОЦИАЛНО

ПОДПОМАГАНЕ"

.....

ЗАЯВЛЕНИЕ-ДЕКЛАРАЦИЯ

за отпускане на еднократна/месечна помощ за превенция на
изоставянето и реинтеграция на детето за отглеждането му
при близки и роднини или в приемно
семейство

От.....

(име, презиме, фамилия)

Постоянен адрес: гр. (с.) ..... , област .....

община ..... , Ж.К./КВ. ....

ул. .... № ..... , бл. .... , вх. .... , ет. .... , ап. ....

тел.: .....

Моля да ми бъде отпусната:

1. еднократна помощ

2. месечна помощ

за.....

.....

.....

.....

(излагат се в свободен текст мотивите за исканата помощ)

Забележка. Исканият вид помощ да се огради - т. 1 или т. 2.

Д Е К Л А Р И Р А М:

I. Семейно положение:

Лични данни	Декларатор	Съпруг/съпруга
Име		
Презиме		
Фамилия		
ЕГН		
Семейно положение		
Лична карта № ....., издадена на..... от.....		
Адресна регистрация		

Социална група	Работещ	Работещ
	Безработен	Безработен
	Осигурен	Осигурен
	Неосигурен	Неосигурен
	Пенсионер	Пенсионер
	Учащ	Учащ
	Други	Други

II. Декларирам/е, че съм/сме:

1. биологично семейство
2. семейство на близки
3. семейство на роднини
4. приемно семейство

III. Полагаме грижи за отглеждането на:

№ по ред	Име, презиме, фамилия на детето	ЕГН	Настоящ адрес	Л. к. № ..., издадена на ... , от.....
1.				
2.				

IV. (Нова - ДВ, бр. 24 от 2004 г.) Доходите ми (доходите на семейството ми

и/или на живеещите с мен лица) през предходния месец са:

Общо ..... лв

В това число от:

1. трудова дейност ..... лв

2. дейности в областта на селското,
горското и водното стопанство ..... лв
3. продажба и/или замяна на
движимо или недвижимо
имущество ..... лв
4. продажба на акции, дялове и
други участия в търговски
дружества и други форми на
собственост ..... лв
5. наем, рента и аренда ..... лв
6. авторски и лицензионни
възнаграждения ..... лв
7. дивиденди и доходи от дялово
участие ..... лв

8.	премии и награди от спортни състезания	..... лв
9.	обезщетения и помощи	..... лв
10.	пенсии	..... лв
11.	стипендии	..... лв
12.	месечни помощи за дете до навършване на 18 години	..... лв
13.	месечни помощи за отглеждане на дете по чл. 8 от Закона за семеини помощи за деца	..... лв
14.	присъдени издръжки	..... лв
15.	други доходи	..... лв

V. (Предишна т. IV - ДВ, бр. 24 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г.) Известно ми(ни) е, че за вписването на неверни данни в това заявление-декларация нося наказателна и гражданска отговорност и че неправомерно получената помощ подлежи на връщане с лихвата, определена за държавните вземания.

VI. (Предишна т. V - ДВ, бр. 24 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г.) Прилагам лична карта (за справка).

Дата: Декларатор: 1) .....

Съпруг/съпруга: 2) .....

Заявлението-декларация е прието и проверено от:

.....

(трите имена, длъжност)

Дата:.....

Подпис:.....

Приложение № 9 към чл. 53

(Изм. - ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2017 г.)

ДИРЕКЦИЯ "СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ"

.....

ЗАПОВЕД

№ ...../..... 200 ... г.

На основание чл. 44, ал. 3 от Закона за закрила на детето и чл. .... от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето и въз основа на подадена заявление-декларация с вх. № ...../..... (договор за приемна грижа № ...../.....)

От

.....

ОТПУСКАМ (ОТКАЗВАМ)

На ..... ЕГН

.....

(трите имена и ЕГН на лицето, подало заявлението-декларация

или сключило договора)

л. к./л. п. №....., изд.

на.....от.....

с постоянен адрес: гр. (с.)..... област.....,

община.....

ж.к./кв.

.....

ул. .... №....., бл. ...., вх. ...., ет. ...., ап.

.....,

тел.:

.....

помощ, както следва:

№ по	Вид на	Размер на	Считано
ред	помощта	помощта	от дата

Мотиви за отказ

.....

.....

.....

Заповедта може да се обжалва в 7-дневен срок пред директора на Регионалната дирекция за социално подпомагане - гр.

.....

Директор

.....

(подпис, печат)

Заповедта е връчена на ..... 200 ... г.

Подпис ...../.....

Уведомен съм за заповедта на ..... 200 ... г.

Подпис ...../.....